

השלום מתחיל בבית הספר

מאה עובדים סוציאליים יהודים וערבים נפגשים מחר ביישוב נוה שלום כדי לדבר על הסכסוך, אולי תהיה זו סנונית ראשונה

אורלי יולנאי 22.06.2021 20:00

הלואי שהאירוע המתקיים מחר ב"בית הספר לשלום" ביישוב נוה שלום, שבו חיים ביחד ערבים ויהודים, יהיה הסנונית הראשונה. מאה עובדות ועובדים סוציאליים, מחציתם יהודים ומחציתם ערבים, או כהגדרת היוזמים — ישראלים ופלסטינים — נפגשים כדי לדבר על הסכסוך בין שני העמים כחלק מתהליך הריפוי של החברה הישראלית. העובדים הסוציאליים כסוכני שינוי במרחב היהודי-ערבי.

שאלתי את חרב אמארה, יוזם הכנס, אם כל העובדים הסוציאליים הערבים רואים עצמם כפלסטינים. אמארה, עובד סוציאלי ומנהל פרויקטים בבית הספר לשלום, אמר שזה כלל לא משנה, שכן מעצם היותם ערבים הם מוגדרים על ידי הצד השני. "ראינו את התופעה הזאת ביתר שאת בזמן מבצע 'שומר החומות', כאשר שוטרים, רופאים ועובדים סוציאליים הוגדרו כאויב על ידי חלק מהישראלים. הדחקת סוגיות של זהות אינה פתרון. התפרצות הזעם בשני הצדדים מתרחשת משום שאנו לא דנים בסוגיית הסכסוך, שאותו אנו צריכים לפתור".

העובדים הסוציאליים, אומר אמארה, יכולים להיות סוכני שינוי בכל הרמות. "הדחקה של זהויות עושה לנו משהו רע, וכשיש התפרצות היא קיצונית. אבל כשאנחנו מתחילים לדבר על הסכסוך ולהבין שלשני הצדדים יש מאוויים לחיים נורמליים עם תקווה ורווחה — אפשר להתחיל להוריד את מפלס הפחד ולדבר בשפה רציונלית, כדי שכל צד יבין מאיפה בא הפחד של הצד השני".

האם יש סיכוי שהמפגש היום אכן יהיה סנונית ראשונה, בועה קטנה של תקווה בחברה מורעלת, שמנהיגיה פעלו במרץ כדי לשסות את חלקיה זה בזה? כנראה שניאלץ לחכות כמה דורות עד שיתחולל כאן שינוי. ובכל זאת, נעים להתלות בניסיונות ליצור חברה בריאה, צודקת ושוויונית יותר. העובדים הסוציאליים, שמשתכרים מעט מדי ועובדים קשה מדי, מתאימים כי הם נמצאים עם אנשים ברגעיהם הקשים ביותר. ואולי כדאי להתחיל על ידי הקמת עוד כמה בתי ספר לשלום — שיהוו דוגמה חיה לאפשרות של עולם טוב יותר, כפי שעושים ד"ר נאוה זוננשיין, המנהלת הקודמת של בית הספר בנוה שלום, וד"ר רועי זילברברג, המנהל הנוכחי.

ישראלי ורע לו

הסאגה הבלתי נגמרת במערכה "מדינת ישראל נגד משפחות הישראלים החיים בחו"ל", מגיעה לשיאים חדשים. אנחנו מלווים זה זמן מה את ההתמודדות של משפחות ישראליות בנכר עם ההחלטה לאכוף סעיף בחוק האוכלוסין, המחייב ישראלים שאינם גרים בארץ לרשום את ילדיהם שנולדו בחו"ל במרשם האוכלוסין הישראלי, אחרת לא יוכלו הילדים להיכנס לישראל בכלל, גם לא כתיירים.

מדובר בסעיף בחוק שהיה רדום כל חייו והופעל עכשיו, בחסות הקורונה. משמעות הרישום היא שילדים שנולדו בחו"ל יחויבו בשירות צבאי, או בהליך ארוך ומסובך של שחרור ממנו. בנוסף, יהיו בהם כאלה שייאלצו להיפרד מדרכונם השני, משום שיש מדינות שלא מאפשרות החזקת שני דרכונים. ישראלים רבים התחילו בהליך ההרשמה בלית ברירה ואמורים לקבל אישור כניסה לישראל, אבל הקונסוליות הישראליות, בעיקר בארה"ב, מפוצצות מפניות ולא מצליחות להתמודד עם הלחץ. במלכוד דומה נמצאים בני ובנות זוג של ישראלים. גם הם צריכים לקבל אישור כניסה מיוחד.

וכך מתעכבות עשרות אלפי פניות, לדברי משרד החוץ, של ישראלים המבקשים להגיע בקיץ לישראל, לאחר נתק ארוך מהמשפחות בגלל הקורונה, אבל אין שום סיכוי שלפני החורף יצליחו לטפל בכולן. האבסורד הוא, שהחל מ-1 ביולי אמורים להיפתח שערי הארץ לתיירים, אבל דווקא כניסתם של ישראלים לשעבר תיאסר.

התפוח הגדול

תחת הכותרת "משחק מסוכן" סיפרנו לכם כאן ב-8.6 את סיפורם המתסכל של זוג חירשים שבנם, עוד לא בן שמונה, קנה בטעות דמויות בטלפון הנייד ב-19 אלף השקלים שחסכו הוריו כדי לרכוש שתל לאוזן, שהמדינה מממנת את החלפתו רק אחת לעשר שנים.

ההורים המבוהלים שלחו מייל לאפל העולמית, אבל נענו בסירוב. הסבא, שמסייע להם כלכלית, רוכש בעבורם מזון ויודע כמה מצבם קשה, פרץ בבכי, אבל לא היה לו למי להסביר את מצוקתו.

בעקבות הפרסום פנו אלינו אנשים טובים וביקשו לתרום. ניסינו גם אנו לפנות לאפל, וגילינו מספר טלפון שפתח לנו עולם חדש של שיח עם חברת הענק. נציג מקסים ענה בעברית, התרגש ורצה לעזור, אבל מכיוון שלא הצליח לאמת את הסיפור עם האב החירש העביר את הטיפול לממונה עליו, שאף היא דיברה בעברית שוטפת והיתה נהדרת. היא פתרה את בעיית האימות באמצעות שיחה עם הסבא, וביקשה כמה ימים כדי לנסות לבטל את החיובים. אנחנו מבטיחים לעדכן.

orlyv10@haaretz.co.il